

EIC ประเมินส่งออก เม.ย. 2020 ขยายตัวจากทองและอาวุธ แต่หากหักปัจจัยทั้งสองออก การส่งออกจะหดตัวถึง -13.4%YOY สะท้อนผลกระทบจาก COVID-19 ที่ทวีความรุนแรงขึ้น

22 พฤษภาคม 2020

Key summary

แม้มูลค่าการส่งออกรวมเดือนเมษายน 2020 จะขยายตัวที่ 2.1%YOY แต่หากไม่รวมการส่งออกอาวุธและทองคำ มูลค่าการส่งออกจะพลิกกลับมาหดตัวถึง -13.4%YOY โดยสินค้าอุตสาหกรรมมีการหดตัวในระดับสูง ได้แก่ รถยนต์, เครื่องใช้ไฟฟ้า, เคมีภัณฑ์, เม็ดพลาสติก และเหล็ก โดยได้รับผลกระทบจากมาตรการ lockdown ในหลายประเทศทั่วโลก

EIC ประเมินมูลค่าการส่งออกสินค้าสำคัญปี 2020 มีแนวโน้มใกล้เคียงกับที่เคยคาดไว้ แต่ตัวเลขส่งออกในภาพรวมอาจหดตัวน้อยกว่าคาดการณ์เดิมที่ -12.9% เนื่องจากการส่งออกทองและอาวุธที่มีมากในช่วงที่ผ่านมา อย่างไรก็ตาม การส่งออกสินค้าใน 2 หมวดนี้ไม่ได้สะท้อนกิจกรรมการผลิตทางเศรษฐกิจที่ยังมีแนวโน้มซบเซาอยู่

EIC คาดว่า การส่งออกในช่วง 1-2 เดือนข้างหน้ามีแนวโน้มหดตัวระดับสูง เนื่องจากตรงกับช่วง lockdown ของหลายประเทศทั่วโลก ขณะที่การฟื้นตัวของภาคส่งออกมีแนวโน้มเป็นไปอย่างช้า ๆ ตามทิศทางการฟื้นตัวของเศรษฐกิจโลก ส่วนราคาน้ำมันที่ทรงตัวในระดับต่ำ จะเป็นอีกหนึ่งปัจจัยกดดันมูลค่าการส่งออกในภาพรวมผ่านราคาสินค้าส่งออกที่ลดลง

Key points

มูลค่าการส่งออกเดือนเมษายน 2020 ขยายตัวที่ 2.1%YOY แต่หากหักอาวุธและทองคำ จะหดตัวที่ -13.4%YOY โดยการส่งออกในช่วง 4 เดือนแรกของปี ขยายตัวที่ 1.2%YOY แต่หากหักการส่งกลับอาวุธและทองคำ การส่งออกจะหดตัวถึง -4.2%YOY

สินค้าส่งออกสำคัญที่ขยายตัวดี ได้แก่ ทองคำ, ยานพาหนะอื่น ๆ (ส่วนใหญ่คือการส่งกลับอาวุธ), อากาศยานและส่วนประกอบ และข้าว ขณะที่สินค้าส่งออกอุตสาหกรรมสำคัญหลายประเภทมีการหดตัวในระดับสูงจากผลกระทบมาตรการ lockdown และปัญหา supply chain disruption (รูปที่ 1)

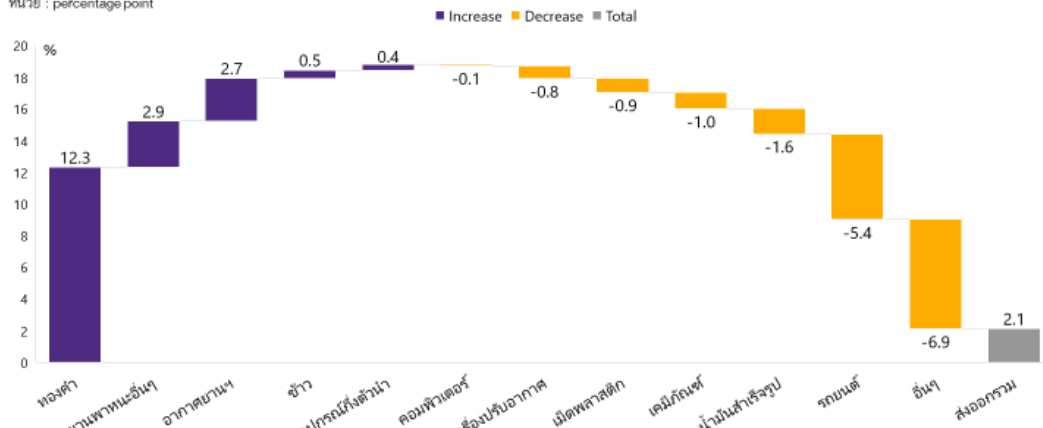
- การส่งออกทองขยายตัวต่อเนื่องเป็นเดือนที่ 4 ที่ 1,102.5%YOY จากการที่ราคาทองอยู่ในระดับสูงและนักลงทุนอาจมีความกังวลเกี่ยวกับภาวะเศรษฐกิจ โดยมีตลาดหลักคือ สวิตเซอร์แลนด์ (4,407.6%YOY), สิงคโปร์ (2,306.6%YOY) และฮ่องกง (3,870.5%YOY)
- สินค้ายานพาหนะอื่น ๆ ขยายตัวมากถึง 1,263.2%YOY โดยส่วนใหญ่มาจากการส่งกลับอาวุธไปยังสหรัฐฯ ต่อจากเดือนที่แล้ว โดยมีมูลค่าประมาณ 560.0 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ

- อากาศยานและส่วนประกอบขยายตัวสูงต่อเนื่องเป็นเดือนที่ 3 ที่ 584.6%YOY หลังจากขยายตัว 1,129.2%YOY ในเดือนก่อนหน้า ตลาดหลักคือ อินโดนีเซีย และออสเตรเลีย
- สินค้าอื่น ๆ ที่ขยายตัวได้ดี ได้แก่ อุปกรณ์กึ่งตัวนำ (56.1%YOY) ข้าว (23.1%YOY) และอาหารทะเลกระป๋อง และแปรรูป (14.2%YOY)
- อย่างไรก็ดี มูลค่าการส่งออกของสินค้าอุตสาหกรรมสำคัญล้วนมีการหดตัวในระดับสูง ได้แก่ รถยนต์และส่วนประกอบ (-53.8%YOY), เม็ดพลาสติก (-20.9), เคมีภัณฑ์ (-28.4%YOY) เครื่องใช้ไฟฟ้า (-17.7%YOY) และเหล็กและผลิตภัณฑ์ (-13.6%YOY) รวมถึงน้ำมันสำเร็จรูป (-47.6%YOY) ที่หดตัวตามราคาน้ำมันดิบ ขณะที่การส่งออกสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ยังขยายตัวได้ที่ 4.6%YOY
- สินค้าเกษตรสำคัญบางตัวยังหดตัวต่อเนื่อง ได้แก่ ยางพารา (-20.7%YOY) และผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง (-6.7%YOY)

รูปที่ 1 : สินค้าสำคัญที่เป็นปัจจัยบวกและลบต่อการส่งออกในเดือนเมษายน 2020

แหล่งที่มาของการขยายตัว (Contribution to Growth) ของมูลค่าการส่งออกเดือนเม.ย 2020

หน่วย : percentage point

ที่มา : การวิเคราะห์โดย EIC โดยข้อมูลของกระทรวงพาณิชย์

การส่งออกไปจีน, สหรัฐฯ, ญี่ปุ่น และอาเซียน 5 สามารถขยายตัวได้ ขณะที่การส่งออกไปตลาดอื่นหดตัวในระดับสูง

- การส่งออกไปจีนพลิกกลับมาขยายตัวที่ 9.0%YOY หลังจากหดตัวติดต่อกัน 2 เดือน โดยสินค้าสำคัญที่ขยายตัว ได้แก่ รถยนต์และส่วนประกอบ, ยางพารา และเครื่องคอมพิวเตอร์และส่วนประกอบ
- การส่งออกไปญี่ปุ่นขยายตัวที่ 9.8%YOY หลังจากหดตัวสูงถึง -2.8%YOY ในเดือนก่อนหน้า โดยสินค้าที่ขยายตัวได้แก่ โทรทัศน์และอุปกรณ์, เคมีภัณฑ์ และเครื่องจักรกล
- การส่งออกไปตลาดสหรัฐฯ (ไม่รวมส่งกลับอาวุธ) ขยายตัว 8.5%YOY หากรวมการส่งกลับอาวุธ จะขยายตัวสูงถึง 34.6%YOY ทั้งนี้สินค้าสำคัญที่ขยายตัว ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์และส่วนประกอบ, ข้าว และอุปกรณ์กึ่งตัวนำ
- การส่งออกไปตลาดอาเซียน 5 ขยายตัวสูงที่ 13.0%YOY โดยสินค้าหลักที่ขยายตัวคือ อากาศยานและส่วนประกอบ, อัญมณีและเครื่องประดับ และข้าว
- การส่งออกไปสหภาพยุโรป (15) หดตัวต่อเนื่องเป็นเดือนที่ 2 ที่ -28.7%YOY สินค้าสำคัญที่หดตัว อาทิ รถยนต์และส่วนประกอบ, เครื่องปรับอากาศและส่วนประกอบ และรถจักรยานยนต์และส่วนประกอบ
- การส่งออกไปตลาด CLMV หดตัวสูงถึง -31.0%YOY หลังจากขยายตัว 2.9%YOY ในเดือนก่อนหน้า โดยสินค้าที่หดตัว ได้แก่ รถยนต์และส่วนประกอบ, น้ำมันสำเร็จรูป และเครื่องปรับอากาศและส่วนประกอบ

- การส่งออกไปตลาดตะวันออกกลาง หดตัวสูงถึง **-25.3%YOY** โดยสินค้าหลักที่หดตัวคือ รถยนต์และส่วนประกอบ, ผลิตภัณฑ์ยาง และเคมีภัณฑ์

ในส่วนของมูลค่าการนำเข้าพลิกกลับมาหดตัวสูงถึง **-17.1%YOY** โดยเป็นการหดตัวในทุกหมวดสำคัญ ได้แก่ สินค้าวัตถุดิบและกึ่งสำเร็จรูป (-13.2%YOY) หมวดสินค้าเชื้อเพลิง (-26.8%YOY) สินค้าทุน (-14.4%YOY) สินค้าอุปโภคบริโภค (-21.4%YOY) และยานพาหนะและอุปกรณ์การขนส่ง (-21.1%YOY) ตามลำดับ ตามผลกระทบของมาตรการปิดเมืองในไทย และราคาน้ำมันดิบที่หดตัวในระดับสูง

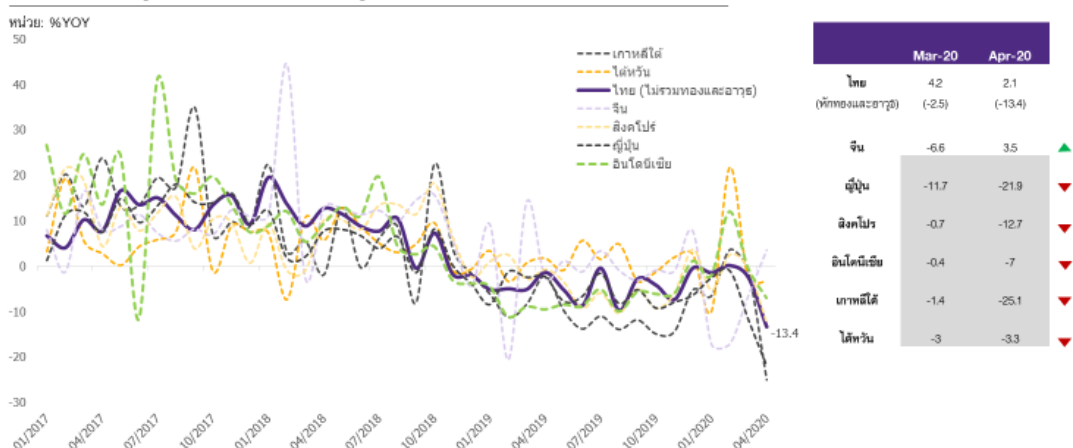
■ Implication

EIC ประเมินมูลค่าการส่งออกสินค้าสำคัญปี 2020 มีแนวโน้มใกล้เคียงกับที่เคยคาดไว้ แต่ตัวเลขส่งออกในภาพรวมอาจต่ำกว่าคาดการณ์เดิมที่ **-12.9% เนื่องจากการส่งออกทองและอาวุธที่มีมากในช่วงที่ผ่านมา** โดยหากพิจารณาการส่งออกที่หักลบผลของทองและอาวุธ¹ ในช่วง 4 เดือนแรกของปี พบว่ามูลค่าการส่งออกหดตัวถึง **-4.2%YOY** ซึ่งเป็นอัตราหดตัวที่สอดคล้องกับที่ EIC เคยคาดไว้ อย่างไรก็ตาม ในช่วง 4 เดือนแรก การส่งออกทองคำที่ขยายตัวมากถึง 350%YOY เช่นเดียวกับการส่งกลับอาวุธที่เพิ่มขึ้นมาก ทำให้มูลค่าการส่งออกรวมในช่วง 4 เดือนแรกยังขยายตัวได้ที่ 1.2%YOY ดังนั้น จึงทำให้ EIC คาดว่าการหดตัวของมูลค่าส่งออกโดยรวมทั้งปี 2020 อาจมีการหดตัวน้อยกว่าที่เคยคาดไว้

การส่งออกในช่วง 1-2 เดือนข้างหน้ามีแนวโน้มหดตัวระดับสูง เนื่องจากตรงกับช่วง lockdown ของหลายประเทศทั่วโลก โดยการหยุดชะงักของกิจกรรมเศรษฐกิจในหลายประเทศ ซึ่งเป็นผลมาจากมาตรการปิดเมือง (lockdown) ทำให้เกิดปัญหาด้าน supply chain disruption ในระดับสูง โดยเฉพาะการขนส่งทางเรือและอากาศ ภาวะการค้าโลกจึงได้รับผลกระทบอย่างมาก สะท้อนจากการส่งออกของหลายประเทศสำคัญที่มีทิศทางหดตัวในระดับสูง (รูปที่ 2) และจากเครื่องชี้ leading indicator ด้านการส่งออกในส่วนของ PMI: Export orders และ WTO trade barometer ยังให้ภาพที่ตรงกันว่า ในระยะข้างหน้า การส่งออกมีแนวโน้มลดลงในระดับสูงอย่างรวดเร็ว (รูปที่ 3)

รูปที่ 2 : การส่งออกหลายประเทศสำคัญหดตัวในระดับสูง สะท้อนภาวะวิกฤติของการค้าโลก

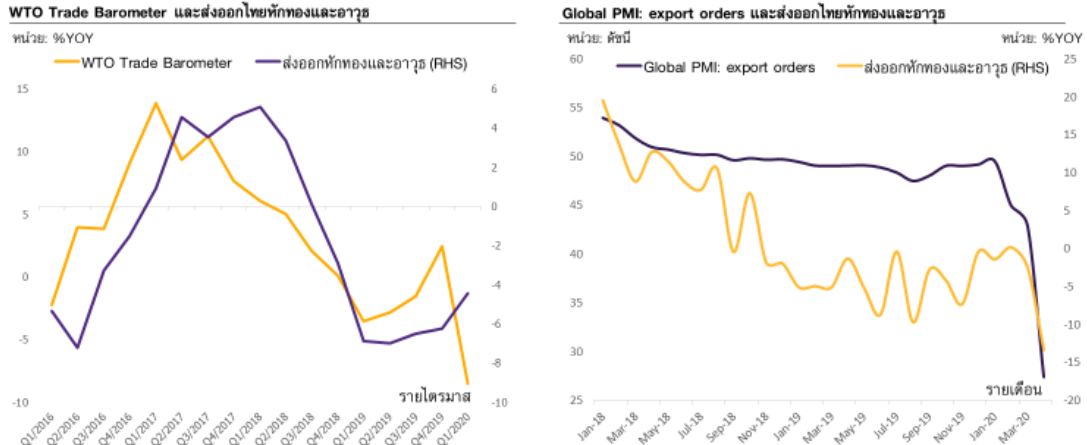
อัตราการขยายตัวของมูลค่าส่งออกสินค้าไทย และประเทศผู้ส่งออกสำคัญในเอเชีย

ที่มา : การวิเคราะห์โดย EIC โดยข้อมูลของกระทรวงพาณิชย์ และ CEIC

¹ ในการวิเคราะห์ผลกระทบส่งออกต่อเศรษฐกิจไทย การส่งออกทองและอาวุธจะไม่มีผลต่อเศรษฐกิจ เนื่องจากการส่งออกอาวุธจะไม่ถูกนับเป็นตัวส่งออกในระบบดุลการชำระเงิน (Balance of Payment: BOP Basis) ที่จะเป็นมูลค่าส่งออกใน GDP ขณะที่การส่งออกทองคำ แม้จะมีการบันทึกตัวเลขในภาคส่งออกใน GDP แต่ต้องไปหักลบในส่วนเปลี่ยนแปลงสินค้าคงเหลือ (change in inventory) ในภาพรวมจึงไม่มีผลต่อเศรษฐกิจ

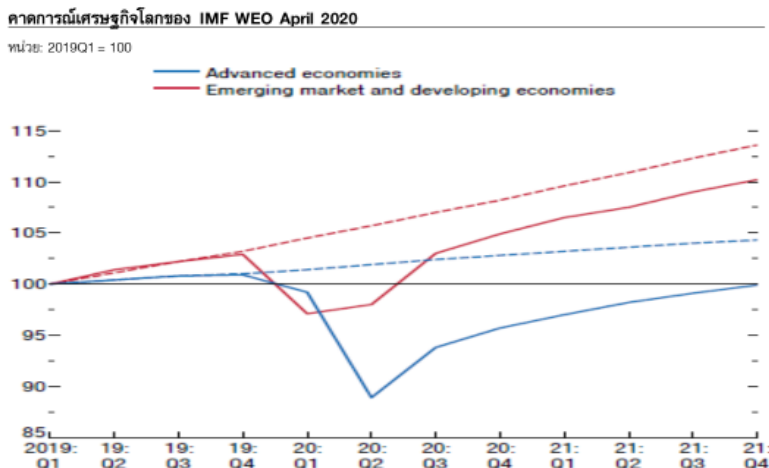
รูปที่ 3 : เครื่องชี้ WTO Trade Barometer และ Global PMI: export orders บ่งชี้ว่าการส่งออกในระยะข้างหน้าจะลดลงในระดับสูงอย่างรวดเร็ว

*Global PMI : export orders และ WTO trade barometer เป็น leading indicator ของภาคส่งออก
ที่มา : การวิเคราะห์โดย EIC โดยข้อมูลของกระทรวงพาณิชย์, IHS Markit, WTO และ CEIC

การฟื้นตัวของภาคส่งออกมีแนวโน้มเป็นไปอย่างช้า ๆ ตามทิศทางฟื้นตัวของเศรษฐกิจโลก
โดยจากคาดการณ์ของ IMF WEO เมื่อเดือนเมษายน พบว่าทิศทางฟื้นตัวของเศรษฐกิจโลกจะเป็นไปแบบค่อยเป็นค่อยไป (รูปที่ 4) และสุดท้ายจะมีระดับต่ำกว่าเส้นแนวโน้มเดิม (trend) ด้วยเหตุนี้ ภาคส่งออกของไทยจึงมีแนวโน้มฟื้นตัวอย่างช้า ๆ สอดคล้องกับเศรษฐกิจโลก โดยการส่งออกในระยะถัดไปอาจได้รับปัจจัยบวกบางส่วนจาก pending demand ในช่วง lockdown ที่เกิดปัญหา supply chain disruption หลังจากที่มาตราการ lockdown มีแนวโน้มผ่อนคลายในระยะถัดไป แต่ผลบวกที่เกิดขึ้นจะเป็นแค่ในระยะสั้น และอาจมีขนาดเล็ก เนื่องจากความต้องการสินค้าส่งออกของไทยยังถูกกดดันด้วยสภาพเศรษฐกิจโลกที่ซบเซา รวมถึงความไม่แน่นอนของการระบาด COVID-19

รูปที่ 4 : IMF คาดเศรษฐกิจโลกมีแนวโน้มฟื้นตัวแบบค่อยเป็นค่อยไป

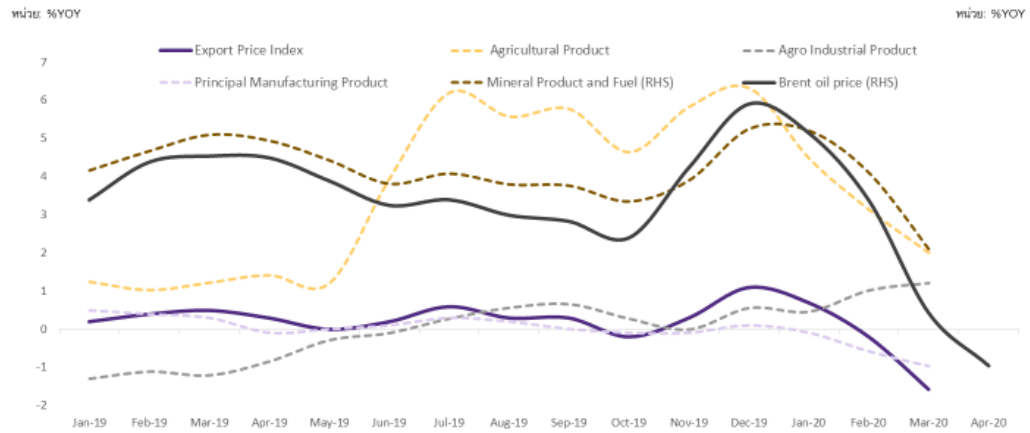

ที่มา : การวิเคราะห์โดย EIC โดยข้อมูลของ IMF

ด้านราคาน้ำมันที่ทรงตัวในระดับต่ำ ก็เป็นอีกหนึ่งปัจจัยกดดันมูลค่าการส่งออกในภาพรวม เนื่องจากราคาสินค้าส่งออกหลายประเภทเคลื่อนไหวสอดคล้องกับราคาน้ำมันดิบ (รูปที่ 5) อาทิ สินค้าเกษตร สินค้าอุตสาหกรรม และสินค้าน้ำมันเชื้อเพลิง ดังนั้น เมื่อราคาน้ำมันดิบหดตัวในระดับสูงย่อมส่งผลกระทบต่อราคาสินค้าส่งออกในภาพรวมซึ่งจะเป็นปัจจัยซ้ำเติมปริมาณส่งออกสินค้าที่ลดลงอยู่แล้ว ทำให้มูลค่าส่งออกมีแนวโน้มหดตัวเพิ่มขึ้น

รูปที่ 5 : ราคาน้ำมันมีความสัมพันธ์สูงกับราคาสินค้าส่งออก ซึ่งจะกดดันมูลค่าส่งออกในปี

Export price index, Brent oil price

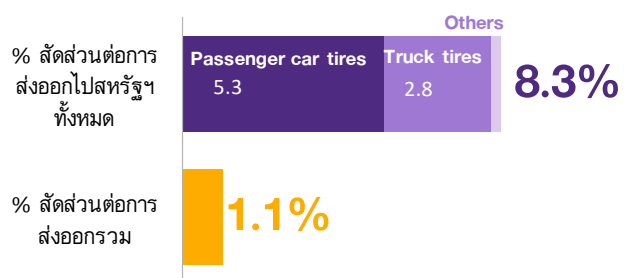
ที่มา : การวิเคราะห์โดย EIC โดยข้อมูลของกระทรวงพาณิชย์

นอกจากนี้ การส่งออกของไทยยังมีปัจจัยเสี่ยงเพิ่มเติมจากนโยบายของสหรัฐฯ โดยล่าสุด เมื่อวันที่ 13 พฤษภาคม 2020 ผู้ประกอบการของสหรัฐฯ ได้ยื่นเรื่องให้ทางการพิจารณาเก็บภาษีต่อต้านการทุ่มตลาด (antidumping) กับยางล้อ (passenger vehicle and light truck tires) ที่นำเข้าจาก เกาหลีใต้ ไต้หวัน เวียดนาม และไทย โดยหากสินค้าจากไทยมีแนวโน้มทุ่มตลาดจริง ก็อาจโดนเรียกเก็บภาษีเพิ่มเติมได้ในช่วง 6 เดือน ถึง 1 ปี ข้างหน้า ทั้งนี้สหรัฐฯ นำเข้ายางล้อจากไทยมากถึง 15.6% ของการนำเข้าจากทั่วโลก ขณะที่การส่งออกสินค้ายางล้อไปสหรัฐฯ มีสัดส่วนถึง 8.3% ของการส่งออกไปสหรัฐฯ ทั้งหมด (หรือคิดเป็น 1.1% ของการส่งออกรวมของไทย) โดยจะเห็นได้ว่ายางล้อนับเป็นสินค้าส่งออกสำคัญของไทย หากทางการสหรัฐฯ มีมติปรับเพิ่มภาษีจริง ก็จะเป็นปัจจัยกดดันเพิ่มเติมต่อภาคส่งออกไทยในอนาคต

รูปที่ 6 : สหรัฐฯ เตรียมใช้ภาษีต่อต้านการทุ่มตลาด (anti-dumping) กับยางล้อ (passenger vehicle and light truck tires) ที่นำเข้าจาก เกาหลีใต้ ไต้หวัน เวียดนาม และไทย

US import of covered product			
ประเทศ	มูลค่า (2019, USD)	% of US import from World	Rank
ไทย	2,682,189,642	15.6%	2 nd
เกาหลีใต้	1,521,084,335	8.9%	5 th
เวียดนาม	599,354,906	3.5%	8 th
ไต้หวัน	538,913,192	3.1%	9 th

สัดส่วนสินค้าส่งออกยางล้อ (ปี 2019)

ที่มา : การวิเคราะห์โดย EIC จากข้อมูลของกระทรวงพาณิชย์ และ USITC

บทวิเคราะห์โดย...<https://www.sceic.com/th/detail/product/6839>

ผู้เขียนบทวิเคราะห์ : ดร. กำพล อดิเรกสมบัติ (kampon.adireksombat@scb.co.th)
ผู้อำนวยการอาวุโส และหัวหน้าฝ่ายวิจัยด้านเศรษฐกิจและตลาดเงิน
พนันดร อรุณนิรมาน (panundorn.aruneeniramarn@scb.co.th)
นักเศรษฐศาสตร์อาวุโส

พิมพ์ชนก โฮว (phimchanok.hou@scb.co.th)
นักวิเคราะห์

Economic Intelligence Center (EIC)
ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)
EIC Online: www.scbeic.com

Disclaimer: The information contained in this report has been obtained from sources believed to be reliable. However, neither we nor any of our respective affiliates, employees or representatives make any representation or warranty, express or implied, as to the accuracy or completeness of any of the information contained in this report, and we and our respective affiliates, employees or representatives expressly disclaim any and all liability relating to or resulting from the use of this report or such information by the recipient or other persons in whatever manner. Any opinions presented herein represent our subjective views and our current estimates and judgments based on various assumptions that may be subject to change without notice, and may not prove to be correct. This report is for the recipient's information only. It does not represent or constitute any advice, offer, recommendation, or solicitation by us and should not be relied upon as such. We, or any of our associates, may also have an interest in the companies mentioned herein.